

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَاللَّعْنَةَ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ

فيا من ربّانى فى الدنيا باحسانه و تفضله و نعمه و اشارلى فى الاخرة الى عفوه و كرمه معرفتى يا مولاي دليلى عليك و حبى لك شفيعى اليك.

در شب‌های گذشته راجع به کیفیت مشیت الهی نسبت به مسئله شخصیت و معرفت انسان قدری صحبت شد و عرض شد خدای متعال بنا بر مصالح خود بعضی‌ها را در این دنیا مشهور می‌کند، حالا دلش می‌خواهد، دیگر آدم که نمی‌تواند از خدا بپرسد برای چه دلت می‌خواهد؟ می‌گوید من دلم می‌خواهد، ما اگر دلمان بخواهد این‌طور نیست، حساب و کتاب بعدش هست، دلمان می‌خواهد این کار را بکنیم فردا می‌گویند چرا این کار را کردی؟ دلمان می‌خواهد این کار را نمی‌کنیم می‌گویند دلیل بیاور، باید بر اساس خواست خودت منطق و دلیل داشته باشی حالا چه خواست، خواست اجتماعی باشد یا خواست یک خواست فردی باشد. خواست اجتماعی باشد دولت گریبانمان را می‌گیرد. آقا ما دلمان می‌خواهد که این کار را در جامعه بکنیم دلمان می‌خواهد در خیابان راه بندان درست کنیم، ببندیم راه را کسی نیاید برود، خب پلیس می‌آید قانون می‌آید مأمور می‌آید، آقا برای چه راه را بستى؟ مردم بروند به کارشان برسند. در کشوری که قانون هست اگر کسی خلاف قانون عمل کند جلوی او را می‌گیرند، این مال اجتماع.

اما هیچ وقت دولت نمی‌آید نسبت به کار شخصی که یک نفر کرده، قانون داشته باشیم

جلویش را بگیرد، یک نفر می خواهد خودش را از روی پشت بام بیاندازد پایین، دولت می گوید بیانداز، مخلصت هم هستیم، یک جمعیت کمتر بهتر، کسی جلویت را نمی گیرد می خواهی هلت هم بدهیم می دهیم وسایلت را هم فراهم می کنیم مشکلی نیست یکی می خواهد گرسنگی به خودش بدهد قانونی نیست بر این که نه آقا جان نباید بدهی، خب می گوید خودم هم دلم می خواهد گرسنه باشم. یکی می خواهد نماز زیاد بخواند یکی می خواهد نماز نخواند یکی می خواهد ..... مسائل شخصی دیگر، در مسائل شخصی قانونی که وجود ندارد. اما قانون آن طرف وجود دارد این جا گریبان ما را نمی گیرند [ولی] آن طرف [می گیرند]

چرا خودت را از پشت بام انداختی پایین؟ چرا این کار را کردی؟ چرا این وقت را به بیهوده گذراندی؟ دیدید که دولت قانون وضع کند کسی که بیاید صبح تا شب روزنامه بخواند ما این قدر جریمه می‌کنیم؟ در یک مملکتی خیلی بافرهنگ هستند خیلی فرض کنید که مملکت چیزی هستند بگویند اگر کسی صبح تا شب ده صفحه مطالعه نکند پانزده صفحه مطالعه نکند این قدر باید جریمه بپردازد؟ هیچ در دنیا یک همچنین مسئله‌ای نیست، یک همچنین قضیه‌ای نیست. به دولت چه مربوط است؟ ارتباط این قضیه به دولت نیست. قضیه‌ی شخصی است.

اگر کسی صبح تا شب فرض کنید که فیلم تماشا کند آن فیلمی که صد ساعتش یک شاهی نمی‌ارزد یک شاهی دو قران ارزش ندارد فقط وقت تلف شده هیچ ما قانون نداریم که دولت بیاید فرض کنید که کتور داشته باشد که الان ایشان ده ساعت فرض کنید صبح تا شب بهترین وقتش را که باید صرف بهترین کار بشود و برای رشد بشود آمده فرض کن یک فیلم‌های چرت و پرت تماشا کرده، ولی آن طرف قضیه که می‌رویم اول پرونده که می‌آورند باز می‌کنند، شما در روز فلان چرا آمدی این فیلم را تماشا کردی؟ می‌گوییم آقا جان آن دنیا یقه ما را نگرفتند این جا داری می‌گیری؟ آن جا که برای نفس کشیدن ما مالیات می‌گرفتند کتور می‌انداختند چیزی نگرفتند حالا این جا داری چیز می‌کنی؟ خدا می‌گوید ما به آن طرف دنیا کاری نداریم آن طرف دنیا حساب و کتابی دارد مال خودش، [در] حساب و کتابمان، ما با تو کار داریم. آن طرف با کار تو در ارتباط با جنبه اجتماعی کار داشتند با خود تو کاری نداشتند به جای تو اگر یک رباط هم بود و این عمل را انجام می‌داد، رباط را هم جریمه می‌کردند رباط را هم تازیانه می‌زدند رباط را هم به میز محاکمه می‌کشاندند، در آن طرف دنیا با عمل خارجی تو این‌ها کار داشتند نه با خود تو، حالا چه خودت بودی یا یک مجسمه درست می‌کردی مثل خودت، یا خودت روح نداشتی تفاوتی ندارد. دولت‌ها در این دنیا و مصیبت این جا است یادتان می‌آید در جلسات عنوان بصری راجع به حکومت امام زمان علیه السلام و فرقی با سایر حکومت‌ها چه مطالبی خدمت رفقا گفته شد؟

یادتان می‌آید در آن جا امتیاز بین حکومت اسلام را با سایر حکومت‌های دنیا ولو دموکراتیکش، چه فرقی‌هایی را گفتیم؟ یکی از آن فرق‌ها و مهمترین فرق این بود در حکومت واقعی اسلام همان حکومت پیغمبر حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام حکومت امام حسن مجتبی علیه السلام که معاویه نگذاشت آن حضرت به حکومت برسد حکومت سیدالشهدا.....، سیدالشهداء برای چه قیام کرد؟ انی لم

أخرج أشرا و لا بطرا واقعا عجيب است ولا مفسدا و لا ظالما بل انما خرجت لطلب الاصلاح
في امة جدى محمد صلى الله عليه و آله اريد ان آمر بالمعروف و انهى عن المنكر¹ حضرت می گوید من
نیامدم بر شما حکومت کنم، حکومت مفت خاله‌ی شما، من آمدم که معروف را در میان شما مُردگان و
بیچارگان بی‌خبر از حقیقت و حیات، زنده کنم در زیارت آن حضرت می‌خوانیم اشهد انك قد اُقمت
الصلوة و آتيت الزكای شهادت می‌دهم که تو برای اقامه نماز شهید شدی و تو بودی که نماز را به پا
داشتی نه این که تو بودی که حکومت کنی، حکومت چیست؟ حکومت چه بازی است که اصلا یکی
بباید در دنیا فکرش را بکند؟ خیالش را بکند؟

واقعا خیلی باید آدم بیکار باشد، خیلی زیاد، هیچ کاری نداشته باشد آخرش بلند شود برود
.....، ما بیاییم کاری بکنیم رئیس باشیم والله من که هر چه فکر می‌کنم با آن عقل ناقصم می‌بینم بیکارتر
از این آدم نباید در دنیا کسی باشد! بابا جان برو کشکت را بخور آشت را بخور آب گوشت را درست
کن آخر به حکومت .....؟ آدم بلند شود بیاید که چه؟ که چی دردرس برای خودش درست کند؟ آخر
آدم عاقل می‌آید برای خودش دردرس درست کند؟ جدی؟ حالا اصلا بگوییم مسلمان نه! شیعه نه!
هیچی هیچی! یک آدم عاقل در دنیا، خب راهت را برو بابا، راهت را برو، برو کسب کن، برو کیف و
حالت را بکن، حالا اهل هر ملتی هستی. چی چی آدم بلند شود بیاید برود یک کاری بکند که رئیس
شود؟ بابا رئیس شدن که این جور نیست، امر دارد نهی دارد، آخ چرا دارد پرسش دارد هزارتا بدبختی
دارد هزارتا مخالفت دارد شب تا صبح، صبح تا شب هی بنشینند نقشه بکشد این‌جا را این‌طور بکنم
آن‌جا را این‌طور بکنم، آن‌جا را مقاله بدهم آن‌جا را مگر مجبور هستی؟ بلند شو برو در خانه‌ات بنشین
فکر و خیال هم نکن. هان؟ این عقلایی است. مگر این که بگویند، آن یک حرف دیگر است. آن وقتی
که بگویند آن یک مسئله است. امیرالمؤمنینی تو پیدا بکن بعد زیر پرچم او هر کاری دلت خواست
بکنی بکن.

وقتی حضرت به ربیع بن حسین همین خواجه ربیع که در مشهد مدفون است و می‌روند
زیارت، ربیع بن حسین از افراد معروف و با فرهنگ و با اخلاق بود و خلاصه به درد مسائل مدیریتی و
اداره‌ای می‌خورد فرمودند که فرماندهی لشکر شام را تو به عهده بگیر، در همین جنگی که قرار بود
برای صفین در آن‌جا اتفاق بیافتد، آمد گفت که یا علی! آخر مرا با لشگرداری و این‌ها چه کار؟

---

¹ بحار الانوار، ج ۴۴، ص ۳۲۹ (با مقداری اختلاف).

می خواهیم برویم یک جا بنشینیم عبادتی بکنیم گوشه‌ی خلوتی بنشینیم و فلان کنیم یک جایی، حضرت

فرمودند بسیار خب، فرمانداری خراسان و این‌ها را برایش نوشتند و این آمد به سمت مشهد، در همین خراسان، آن موقع خراسان چیز نبود همین نواحی مرو و این‌ها، همه جزو طیول استان خراسان بود، مرو و قندهار و از این طرف سرخس و طبرستان و این نواحی همه جزو منطقه‌ی خراسان بود. آمد در آنجا و در آنجا دیگر فرمانداری بود و این‌ها و عبادت می‌کرد و اهل تسنن هم او را جزو عشره مبشره اسمش را می‌برند، ده نفری که پیامبر بشارت به بهشت دادند یکی ربیع بن حسین بود. این آمد در آنجا و در آنجا مشغول به عبادت شد. خب آخر جناب ربیع بن حسین وقتی که امیرالمومنین به تو می‌گوید که برو در فرماندهی لشکر، تو می‌آیی می‌گویی می‌خواهم نماز بخوانم؟ این چه نمازی است؟ آن نمازی که در درگاه الهی می‌خورد که در ولایت امیرالمومنین خرج بشود و از آنجا مایه بخورد و مهر ولایت علی زیر آن نماز باشد آن نماز فایده دارد، و الا بیا شب تا صبح نماز بخوان چه فایده‌ای دارد؟ و لذا در همان مرتبه توقف می‌شود، بر همان مرتبه می‌ایستد، شخص در آن مرتبه توقف می‌کند. این در صورتی که تکلیف [باشد].

مالک اشتر به دستور امیرالمؤمنین آمد برای فتح مصر که مصر را فتح کند دیگر، مصر دست عمروعاص و این‌ها بود، مصر را فتح کند. محمد بن ابی بکر را آن لشکر عمروعاص و این‌ها شهید کردند و فرمانداری مصر را این‌ها به عهده گرفتند. خب امیرالمومنین مالک اشتر را می‌فرستد برای فرمانداری مصر، آن هم می‌توانست بگوید یا علی من همین جا باشم، در کوفه دوات شما را پر کنم قلم شما را پر کنم خدمتی بکنم هان؟ خدمتی بکنم کاری انجام بدهم رفقا می‌دانند مسیر بحث به کجا می‌خواهد برود ولی اگر این کار را انجام می‌داد شاید حضرت هم قبول می‌کرد، می‌گفت باشه، نمی‌گفت نه، نمی‌گفت من قبول نمی‌کنم، حالا که فرماندهی لشکر را قبول نکردی، حالا که به طرف مصر حرکت نکردی، اصلاً برو گم شو! برو پی کارت! کاری اصلاً به کارت نداریم! حضرت می‌گوید باشد، برو بنویس، دوات پر کن، کتاب بنویس رفع و رجوع مردم بکن، گرفتاری‌ها را برو چیز کن. آن هم خوشحال که از طرف امیرالمؤمنین به یک مأموریت دیگری گذاشتندش! ای کلاه سرش رفت! اینجا کلاه سر آدم می‌رودها!

آن فردی که خوشحال است و خیال می‌کند که، یحسبون انهم یحسنون صنعا، امیرالمومنین به او گفته خیلی خب بیا این کار را انجام بده، نفس می‌آید چه می‌شود؟ می‌آید راضی می‌شود و الا نفس ملامتش می‌کند، گوش ندادی، حرف علی را گوش ندادی، مخالفت کردی، می‌گوید نه! علی آمد به من این پست را داد حالا یکی دیگر را به جای ما گذاشت، ما نشد نشد، یکی دیگر را به جای ما

این موقعیت را به ما داد، می‌آید نفس خودش را به این موقعیت راضی می‌کند در حالی که نمی‌داند رفته سر کار، حالا هی بچرخ هی بچرخ، رفته سر کار و شیره به سرش مالیده و خوب هم مستقر شده. شیره چند قسم است یک شیره داریم شل است وقتی می‌ریزی می‌ریزد پایین، آدم می‌فهمد ای داد بیداد صورتش چی چی بود آمد ریخت لباس فلان کثیف کرد فلان، یک شیره داریم نه! شیره داریم خیلی محکم است وقتی که می‌گذارند روی سر و می‌مالند شخص انگار نه انگار، [ن] می‌فهمد که روی سرش چیزی است، خدا از آن‌ها قسمت نکند.

شما تا به حال مبتلا شدید؟ بعضی‌ها برای ما تعریف می‌کردند از رفقای سابق که چطور از آن‌ها نصیبشان شده بود، از آن قسمی که نمی‌فهمند و خب خدا تفضل کرد و بعد از سالیان سال متوجه شدند، خوب شد متوجه شدند این‌جا است که سالک باید گوش به زنگ باشد حواستش باید جمع باشد.

امیرالمؤمنین فرمودند [به] مالک اشتر ما می‌خواهیم شما را بفرستیم برای مصر، چشم یا علی، اصلاً نگفت بله نگفت نه، چشم. کی چطور فلان؟ امیرالمؤمنین هم می‌داند این می‌رود در راه هم شهید می‌شود، امیرالمؤمنین نداند پس بنده می‌دانم، آن هم که شکی در آن نیست، یک طومار حضرت می‌نویسد و دستورالعمل و فلان برای امروز ما، و آلاً خب می‌داند که وسط راه معاویه سم می‌دهد و شهیدش می‌کند یک دستورالعملی هم می‌دهد که این دستورالعمل را در دانشگاه هاروارد، می‌زنند بر روی تابلو و افرادی که در کلاس سیاسی دانشگاه هاروارد درس می‌خوانند اول باید به این دستورالعمل نگاه کنند آن وقت ما مسلمان‌ها چه؟ اصلاً خبر داریم امیرالمؤمنین در این چه گفته؟ در این دستورالعمل مالک اشتر چه گفته؟ حضرت آمده چه بیان کرده؟ آن دستورالعمل را هم می‌دهد برای ما، برای ما که ما امروز فقط ادعایش را نکنیم، آستین را بزنیم بالا، پاچه را هم بکشیم بالا به آن عمل کنیم، برای حُکام، بله امیرالمؤمنین دستورالعمل داد بنده هم می‌دانم می‌رود و در راه شهید می‌شود. این چیست؟ این در راه است یعنی امیرالمؤمنین که این را فرستاد تا هنگام شهادت، خود حضرت او را در پناه ولایت خودش قرار داد تا این‌که به شهادت می‌رسد پس مالک اشتر با ولایت شهید شد و خوش به سعادتش. آن بیچاره ربیع بن حسین در بی ولایت رفت و مُرد و فقط همین، میم را دال، مُرد بالاخره حالا در همان حد و در همان کیفیت. هر دو مُردن است و هر دو رفتن است آن رفتن در ولایت و شهادت در ولایت و آن نه. این تمام در چه صورت است؟ در صورتی است که اقدام انسان بر اساس متابعت از ولایت باشد نه این‌که به ذهن من می‌رسد! خیال می‌کنم! تکلیف به نظر می‌رسد! اگر من نکنم اگر آن نشود اگر این

بشود

و .... آقاجان اگر در ولایت بودی هر کاری می خواهی بکن.

لذا این جا است که در عالم وجود و در عالم تربیت، تربیت خارجی، دیگر معرفیت و غیرمعروفیت هر دو می شود یکی، هیچ تفاوتی نمی کند هیچ تفاوتی ندارد منتهی هر کسی باید به وظیفه‌ی خودش عمل کند هر کسی باید به حساب و کتاب خودش عمل کند اگر شما رفتی سر کار و سر پست و مقام و شما را بیرون انداختند، جلوی افراد سرفکننده بودی بدان کلاه سرت رفته! اگر رفتی سر کار و تو را بیرون انداختند، سربلند بودی بدان که نه! آقا می شود رویت حساب کرد، می شود رویت ..... اگر تو را بیرون انداختند، مجبور بودی برای این بیرون انداختن توجیه درست کنی بدان کلاه سرت گذاشتند. مجبور بودی تأویل کنی مجبور بودی توجیه کنی مجبور بودی به این و آن پیری، توی مجالس دو تا به این بگویی و سه تا به این بگویی مجبور بودی گناه را گردن این و آن بیاندازی مجبور بودی کارهای خودت را جلوی مردم به خاطر حفظ آبرو توجیه کنی بدان این چند سال کلاهت پس معرکه بوده اما اگر بیرونت کردند گفتند چرا؟ هرهر خندیدی! گفتم ای کاش چند سال پیش این کار را کرده بودند، اگر گفتند چرا آمدی بیرون؟ صاف نگاه کردی گفتم به به خدا خیرتان بدهد دستتان را هم ببوسم خدا خیرشان بدهد.

خدا رحمت کند مرحوم آقا رضوان الله علیه، در آن وقتی که در بیمارستان بودند برای ناراحتی کبدشان، کیسه صفرایشان، یک دکتری بود دکتر معالجشان خدا رحمتشان کند خیلی به مرحوم آقا علاقه مند بود دکتر منوچهر محمدزاده لاری در مشهد بود متخصص خون بود متخصص داخلی و خون بود، ایشان پزشک داخلی مرحوم آقا بود یعنی این بیماری بعد البته کار ایشان به آن دکتر توسلی که جراح بود به او منتقل شد یک روز این دکتر لاری ما در آن جا خدمت ایشان بودیم راجع به بعضی از قضایایی که خب طبعاً اتفاق می افتد و حالا طرف خیال می کند که بله! دارد کار مهمی انجام می دهد ضربه ای می خواهد بزند مثلاً انتقامی بخواهد بگیرد یک کاری بکند ولی نمی داند که دارد خدمت می کند راجع به این قضیه داشت صحبت می کرد می گفت آقا فلان رفیق ما ایشان یک مسئولیتی داشت در همین دانشگاه و از همین اطبا و این ها بود و با مسئولیتش داشت کار می کرد بعضی از این آقایان و افراد، این ها خلاصه نسبت به ایشان آمدند کم لطفی کردند و ایشان را از آن پست و مقام انداختند، آقا نمی خواهیم بلند شو برو منزلت، خیلی ممنون و متشکر، حالا با تقدیر و یا بی تقدیر، طرف را روانه خانه اش کردند. این هم رفت و بالاخره بعد از یک مدتی یک کارگاه و کارخانه نمی دانم از این معمل های چی چی، رختشویی، از این کاغذهای دستمال کاغذی درست کرد و خلاصه در همین مشهد و این ها

شروع کرد به فروختن و یک مدتی گذشت و کم کم کارش گرفت و بالا، یک دستمال کاغذی دیگر، تا این که خیلی سروسامانی پیدا کرد و خب نه تنها به یک مال و منالی رسید بلکه جبران گذشته‌ها هم شد طبعا و خلاصه خیلی از این قضیه خوشحال شد یک روز در این هتل همای در مشهد، ظهر همه همکارانش را دعوت کرد همان‌هایی که به او ابراز محبت کرده بودند و وسایل عزل و این‌هایش را فراهم کرده بودند و یک سور مفصل، خیلی آن چنانی داد. و این‌ها هم که خوب خوردند و تا این جا که آمد و دیگر راه برای نفس کشیدن نداشت گفت آقایان لابد شما سوال می‌کنید که فلسفه این سور چیست؟ البته خب جایی برای صحبت کردن نماند چون این قدر خوردید ولی بنده آن مافی الضمیر شما را می‌گوییم همه می‌گفتند بله ما می‌خواستیم سوال کنیم ولی این قدر غذاهای رنگارنگ بود مجالی برای پرسش نماند گذاشتیم برای آخر، حالا خلاصه .....

گفتند علت این سور آن ابراز محبتی است که شما چند سال پیش به بنده کردید و بنده را از آن پست و مقام انداختید، یادتان می‌آید؟ ما را حذف کردید و میز را از ما گرفتید و خلاصه ما را انداختید بیرون؟ ما هم رفتیم یک کارگاه دستمال کاغذی درست کردیم و شروع کردیم دستمال کاغذی، این سوری که شما می‌خورید به خاطر دست دردنکی است که نسبت به شما انجام بدهیم و بدانید اگر شما با من این کار را نمی‌کردید تا به حال بنده به این قدر پول نمی‌رسیدم که بتوانم یک همچین سوری را امروز برای شما تهیه کنم و به شما بدهم، خلاصه خیلی از شما ممنون هستیم و متشکر.

حالا خب البته این‌ها مربوط به مردم دنیا هستند اما مردم آخرت و مردمی که برای رضای خدا کار می‌کنند این طوری هستند اگر یک روز آمدند در میان هیئت دولت اعلام کردند کدام یک از شما آقایان وزرا خسته شده؟ کسالت پیدا کرده؟ ملول شده؟ مشکلتش است؟ یکخورده استراحت کند حالا استعفا بدهند تا می‌خواهند اعلام کنند، فوراً اول کسی [است] که دستش را بلند می‌کند، آقا بنده، بنده می‌خواهم بروم در خانه. یا بیایند فرض کنید که در مجلسی یا جای دیگر بیایند بگویند آقایان کدام یک از شما می‌خواهند بروند در منزل و یک قدری استراحت کنند؟ یک قدری زیاد کار کردید خسته شدید، دیگر بیش از چند برابر عمر خودتان کار کردید زحمت کشیدید برای مردم حالا یک دو سه چند صباحی هم دیگر بروید، تا آمدند فوراً بلند شود بگوید آقا ما! هان! آن آدمی که برای خدا می‌خواهد برود آن آدمی نیست که وقتی می‌آید بیرون، هی در ذهنش شروع کند به دلیل آوردن و چطوری حالا جواب مردم را بدهیم؟ حالا دیگر چکار بکنیم؟ و حالا دیگر از خجالت، در مجالس دیگر یک جور دیگر به ما نگاه می‌کنند، حالا نمی‌دانم ارتباطات فرق می‌کند، حالا دیگر احترام‌ها تفاوت می‌کند و ...

هان؟ اين جور

نیست باید شاد و خندان و دهل زنان جلو جلو برود. این آدم آدمی است که امیرالمؤمنین به دردش می خورد این آدم آدمی است که امیرالمؤمنین می آید سوا می کند، می گوید آقا شما، این آدم. آن آدمی که وقتی می خواهند یک پستی بدهند می رود پشت ستون خودش را قایم کند کسی نبیند او را. آن آدمی است که اعراض از دنیا و هوا را در همه جا نگه داشته و با خودش حفظ کرده و نسبت به این مسئله مراقبه داشته، مراقبه داشته. این آدم آدمی است که خلاصه انسان می شود روی آن حسابی باز کند.

در زمان انقلاب در یکی از این ملاقات‌هایی که مرحوم آقا رضوان الله علیه با مرحوم آقای خمینی داشتند، ایشان می فرمودند من دیدم آقای خمینی خیلی روی افراد و روی علما و روی ائمه‌ی جماعات و روی این‌ها حساب دارند حساب باز می کنند و آن‌ها را مؤید خود می داند در این مسیر و در این حرکتی که خب شروع شده و به وجود آمده. و من دیدم مطلب این طور نیست این طوری قضیه نیست. ایشان زیادی حسن ظن دارد روی افراد، مطلب به این شکل نیست. به ایشان گفتم آقا ما مبنای حرکت خودمان را بر چه اساسی باید قرار بدهیم؟ در ارتباط کمک افراد باید قرار بدهیم که افراد دیگر بیایند به ما کمک کنند و بر این اساس برنامه بریزیم؟ یا نه؟ مبنای حرکت ما باید الهی باشد به شخص نباید کار داشته باشیم می خواهد کمک بکند می خواهد تأیید کند و می خواهد نکند، ما به آن نباید کار داشته باشیم بعد ایشان می فرمایند من به ایشان گفتم آیا شما توقع دارید آن فردی که رفته و سالیان سال، ده‌ها سال گرمای سوزان تابستان نجف را تحمل کرده و در آن سرداب‌های سن چهل پله‌ای پناه گرفته و درس‌های خود را در آن سرداب‌ها و در آن گرما به پایان رسانده، برای چه؟ برای این که فردا بیاید هزار رساله و توضیح المسائل و این‌ها، این طرف و آن طرف پخش کند و مقلدین را از سراسر دنیا به بیت خود دعوت کند هیچ تا حالا ما دیدیم یک مجتهدی بیاید و رساله توضیح المسائل یکی دیگر را برود پخش کند، می رویم در خانه‌ی آقایان، آقا بفرمایید آقا از این‌ها بردارید آقا این که مال شما نیست، می گوید نه من دیدم این رساله فتاوایش نزدیکتر است، بهتر است این را بردارید اگر رفتید گشتید بیاید خبرش را برای من بیاورید بروید آقایان تحقیق کنید این جا آن جا اگر موردی پیدا کردید در منزل یک آقای رساله یکی دیگر را پخش کنند این آقا حالا آمده و به مرجعیت رسیده و معروف شده و عده‌ای مقلد او شدند توقع دارید ایشان از این موقعیت دست بردارد و بیاید شما را تأیید کند و پشت سر شما بایستد؟ هیهات! این توقع را شما هیچ‌گاه جامه عمل نخواهید پوشاند شما می خواهید کاری انجام بدهید برای خدا انجام بدهید هر کسی آمد بسم الله، ما این هستیم ما مکتبمان

این است ما دستوراتمان این است مبانی ما این است ما اهدافمان این است هر کسی می خواهد بسم الله
هر کسی نمی خواهد نیاید،

نمی خواهد نیاید.

بعد ایشان می فرمودند که خود آقای خمینی در وسطهای کار به این قضیه رسیدند خودشان به این مطلب رسیدند و در نامه ای که در اواخر ارتباط ایشان با آقای خمینی، نامه ای از طرف ایشان برای مرحوم پدر ما آمده بود، ایشان می فرمودند در آن نامه این طور نوشته بودند آقای آسید محمد حسین شما نمی توانید یعنی همان حرفی را که مرحوم آقا به ایشان دو سال قبل زده بودند ایشان می فرمودند همان حرف را ایشان به ما در نامه نوشتند شما نمی توانید در این نهضت خودتان با افراد، بر روی معنویت و اخلاص آقایان تکیه کنید خیلی حرف است ها نمی توانید، اگر شما می خواهید در این زمینه موفق بشوید باید از همان راهی وارد بشوید که نقطه ضعف آن ها در ارتباطات اجتماعیشان است بعد یک عبارتی بود که حالا بنده آن عبارت را نمی گویم حالا شاید خیلی ها بفهمند از همان نقاطی که نقطه ضعف ....، یعنی چه؟ یعنی ظاهری اسم خدا دارد اما معلوم نیست این حرف ها در کار باشد معلوم نیست این خبرها باشد خیال می کنید، شیطان خیلی قوی است او خیلی دقیق و سنجیده می آید و عمل می کند. اگر این شهرت شهرتی باشد [که] از ناحیه خدا رسیده باشد بسیار خب اگر از ناحیه خدا نرسیده، نرسیده که نرسیده، نرسیده که نرسیده، کجای ما لنگ است که حتما باید معروف و مشهور بشویم؟ در کجا گیر افتادیم که مجبوریم خود را مشهور کنیم؟ کجای مسئله خراب هست که حتما باید یک فرد بیاید خودش را شناخته شده بکند؟ کجای مسئله؟ این ها مال اهل دنیا است. این ها مال آن افرادی است که به دنبال التذاذات نفسانی حرکت می کنند، التذاذات نفسانی مختلف است التذاذات نفسانی، مهم التذاذات است.

آمده بود فلان هیئت برای جشن امام زمان در طهران یکی از افراد به من می گفت مسئولینش می گفت می گفت به جان خودش قسم، دو شبانه روز است که این کفش را از پایم به در نیاردم برای تهیه چه ..... گفتم خب نمازهایت چه؟ گفت نه نه این مهمتر است! این مهمتر است! جشن امام زمان از نماز مهمتر است! حالا این واقعا هم دارد دنبال جشن امام زمان می رود ها سینما نمی رود اما چه جوری دارد می رود؟ امام زمان گفته نماز نخوان بلند شو بیا چراغانی کن؟ امام زمان گفته فرض کنید که بلند شو برو میوه و شیرینی و فلان و این حرف ها سفارش بده که نمازت در این جا قضا بشود؟ امام زمان گفته؟ تو جشن امام زمان می گیری برای این که نماز در دنیا اقامه بشود آن وقت خودت نماز نمی خوانی؟ این چیست؟ این ها همه التذاذات شیطان است، نفس است. نفس خوشش می آید منتهی نفس از این که یک وقتی بخواهد برود دنبال فرض کنید که من باب مثال شب نشینی و کاباره و فلان و

چراغانی کند، آنجا

نمی‌تواند برود می‌بیند خیلی بد است می‌آید چکار می‌کند؟ همان حالت و فعالیت را در لباس دین و در قالب دین می‌آید، هر دو یکی است هیچ تفاوت نمی‌کند، آن هم التذاذات نفس است.

عمر وقتی که به حکومت رسید نیامد زنا را در میان مردم رواج بدهد، عمر که نیامد در میان مردم شرب خمر را رواج بدهد، تازه بچه خودش را هم گرفت به خاطر عدالت، گرفت جلوی مردم کتک هم زد، شلاق زد، یک بی‌عدالتی کرده بود فرض کنید که پسرش. عمر که نیامد این کار را بکند.

الان کارهای عمر را، آن چشم پرکن‌هایش را مثل فتح ایران و این‌ها را، الان دارند اهل تسنن به عنوان افتخارات او نقل می‌کنند دوازده سال هم حکومت کرد در این مدت دوازده سال آیا کاری که انجام داد، حالا ما به آن جنایاتش کار نداریم این که حضرت زهرا را به شهادت رساند این که تهمت‌هایی که به امیرالمؤمنین زد این که معاویه را در شام بر سر سلطنت نشاند .... ما به این مسائلش اصلاً کار نداریم نه اصلاً فرض کنید که این کارها را هم نمی‌کرد همین قدر که آمد حکومت و ولایت را از امیرالمؤمنین گرفت و به خودش اختصاص داد این کارها را هم فرض کنید که نکرده، برای خدا هم نیست، نه چرا؟ چون می‌گویند یا این کارت را برای مردم کردی خیلی خوب خودت هم برو از مردم اجرت و مزد و پاداشش را بگیر اگر کار را برای خدا کردی غلط کردی که گفته بیای حق را از حق دار بگیری و برای خودت برداری؟ حق که مال علی بود چرا آمدی گرفتی؟ مگر نمی‌گویی برای خدا؟ مثل این که بنده [به عنوان] مهمانی [می‌روم منزل] کسی می‌گویم که بنده فرض کنید که فلان ناراحتی و فلان بیماری را دارم این غذا برای بنده بد است این غذا خوب است.

یک وقت در خدمت مرحوم آقا رفتیم طهران برای دیدن مرحوم علامه‌ی طباطبایی. علامه‌ی طباطبایی آمده بودند در طهران منزل دامادشان در خیابان ری، ما رفتیم برای دیدنشان، در آن جا یکی از آقایان طهران آمده بود که الان دیگر فوت کرده، مرحوم آقا ضیاء‌الدین استرآبادی، ایشان هم آمده بود به دیدن علامه، ما نشسته بودیم و خیلی هم همچنین بله یک طرز خاص در آخر از علامه دعوت کرد برای منزل، هی ایشان فرمودند نه و زحمت و ....، ایشان گفتند نه باید بفرمایید و نمی‌شود و ان‌شاءالله و حالا خیلی سریع قضیه را، بنده خدا پیرمرد در معذور گیر کرده بود آن هم مجال نمی‌داد که علامه حرف بزند همان گرفت و چنان کرد و تمام شد و دیگر تماشش کرد یعنی اصلاً نگذاشت ایشان اصلاً بگوید آقا بنده نمی‌توانم، ایشان هی می‌خواهد بگوید آقا بنده نمی‌توانم این ول نمی‌کرد و اصلاً نمی‌گذاشت این از دهان علامه دربیاید روزش را هم تعیین کرد ظهر یکشنبه دیگر تمام شد زد و تمام کرد ایشان فرمودند آخر من آقا بیماری دارم و من رژیم دارم بسیار خب آقا بفرمایید هر چه می‌فرمایید

بفرمایید ایشان

فرمودند بسیار خب پس دو سیخ کباب درست کنید نانش را خودم می آورم! نان بی نمک می خوردند، ایشان فرمودند دو سیخ کباب چنجه ظاهرا، من نانش را خودم می آورم.

آدم می رود یک جا، می گوید این غذا برای من بد است، آقا آن غذا فرض کنید که خوب است. حالا آدم می رود آن جا، همان غذایی که برای آدم بد است درست می کنند! آقا شما که ما را دعوت کردی پس چرا غذایی که خلاف است داری برای ما درست می کنی؟ مگر ما را دعوت نکردی؟ حالا خدا هم همین طور است می گوید شما برای من انجام دادی من می گویم نه، من این راه را می خواهم من این قسم می خواهم. برای مردم انجام دادی برو مزدش را هم از مردم بگیر، برو خودت بگیر دیگر از مردم، اگر برای من انجام دادی می گوید من این را قبول ندارم، خب آدم چه می گوید؟ می گوید نه! باید قبول کنی می گوید، نه نمی خواهم قبول کنم. من که خدا هستم من این مسیر را قرار دادم، حالا کاری به عقل ناقص و جهالت و این های تو نداریم من اصلا این مسیر را می خواهم.

این جا است که انسان می آید و خود را گول می زند، هی بالا می پرد هی پایین می پرد هی آن طرف می کند این طرف می کند. وقتی خدا می گوید من برای تو شخصیت را نمی خواهم، تمام شد و رفت. می خواهم این است نمی خواهم این است تمام شد، آن وقت خدا نکند که انسان بیاید و همان راهی را که می بایست برای رشد و کمال خودش به کار بگیرد آن راه را برای ایجاد شخصیت کاذب، برای امور دنیایی خودش، این دیگر خسر الدنیا و الآخره، مردم خیلی راه ها دارند برای شخصیت، خیلی راه ها برای معروف شدن دارند، در دنیا داریم می بینیم که چه مسائلی هست! حالا یک نفر بیاید همین علوم الهی همین علوم اسلامی همین علوم اهل بیت که یک سوزنش جای دیگر پیدا نمی شود، بیاید این ها را بگیرد و زحمت بکشد و تلاش بکند برای رسیدن به شخصیت دنیا، این دیگر خیلی بدبختی است این از آن ها دیگر خیلی بدبختی اش بیشتر است! آن دیگر از اول برای دنیا آمده اما این علمی که قال الصادق علیه السلامی که باید بخواند و آن را به جانش بنشانند و به آن عمل کند، این قال الصادق را می خواند برای این که بتواند از آن در مجالس استفاده کند برای این که بتواند بگویند به به چه مسائلی می داند چه چیزهایی حفظ کرده چقدر علم دارد چقدر .....! یعنی همین قال الصادق می آید در جنبه کدورت مورد استفاده قرار می گیرد این دیگر خسر الدنیا و الآخره است این دیگر کسی است که انسان باید به حال او گریه کند و همه امیدها و آرزوهای خود را این بر باد داده.

در این عبارت امام سجاد علیه السلام می فرماید: فیا من ربّانی فی الدنیا باحسانه و تفضله و نعمه، ای کسی که مرا تربیت کردی این مطالبی را که گفتیم مقدمه برای این فقره است نتیجه اش این

است خب تو مرا آمدی در دنیا پروراندی در صغر سن آمدی مرا تربیت کردی صغر سنی که از خود اراده و اختیار نداشتی و قدرت بر صلاح و فساد نداشتی آمدی تو راه‌ها در جلوی پای من قرار دادی و به من عقل و فکر دادی و راه صحیح در جلوی پای من گذاشتی. دیشب سرور مکرّم همین مطالب را می‌فرمودند، کی آمد این مسائل را به ما یاد داد واقعا؟ الان چند میلیارد جمعیت دارد، ندارد؟ از این چند میلیارد چقدر مسلمان هستند؟ از این مسلمان‌ها چقدر شیعه هستند؟ شیعیان را دارید می‌بینید الان، بلند شوید بروید ببینید شیعیان در طهران دارند چکار می‌کنند؟ بلند شوید بروید ببینید در مشهد چه کار می‌کند؟ این‌ها همه شیعیان هستند دیگر. ما افتخار امت پیغمبر هستیم، از این شیعیان چقدر مواظب؟ از این شیعیان چقدر مؤمن؟ از این مؤمنین چقدر .....؟ در همین مؤمنین دارید می‌روید می‌بینید چیست؟ حرف‌ها چیست؟ امروز چه می‌شود! فردا چه می‌شود! آن این‌طور می‌شود آن این‌طور می‌شود آن حزب سیاسی به سر او زده آن حزب سیاسی برای این، این را گفته! آن این کرده آن از ملت دعوت به شورش کرده آن گفته بالا بیاید آن گفته پایین بیاید! این حرف‌های مردم در ماه رمضان است نتیجه‌ی روزه‌ی ماه رمضان این حرف‌ها است! روزه می‌گیرند و افطار می‌کنند و آجیل و زولبیا می‌خورند و می‌نشینند این حرف‌ها را می‌زنند! این‌ها مؤمنین! نمی‌گوییم آن‌هایی که بلند می‌شوند می‌روند کارهای دیگر انجام می‌دهند، مومنین!

از میان این‌ها یک چند نفری خدا آمده فهمشان را باز کرده راهشان را آمده باز کرده، این راه این است این‌جا نروید ها، این‌جا بروید ضرر کردید این‌جا بروید عمرتان تباه شده، راه این است و مسیر این است این را کی آمده در کله ما انداخته؟ کی آمده این را در قلب ما قرار داده؟ مگر ما با بقیه‌ی مردم فرق داریم؟ گلبول قرمز ما بیشتر بود؟ گلبول سفید ما بیشتر بود؟ مغز ما چند برابر مغز مردم بود؟ نه آقا جان هدایت و فیض الهی آمده شامل شده. بندگان خدا بلند شوید بروید پیدا کنید، کی؟ این حرف‌ها بروید در دنیا بگردید، کسی جلو [شما را] نگرفته، از من گرفته و بقیه، هر کسی سراغ داشت بلند شود بیاید ما را هم خبر کند. این مسیر و این مکتب و این ظرافت و این خصوصیت و این‌ها، کی آمده این‌ها را به ما یاد داده واقعا؟ مگر اقران بنده نبودند الان چه و چه و چه شدند؟ مگر اقران شما نبودند الان چه و چه شدند؟ مگر نظایر نبودند؟ بودند همه جور هستند و خواهند بود، کی آمده این مطالب را این‌طور فهمانده؟ این بستر مناسب را برای رشد پیدا کرده، می‌خواهی منت بگذاری؟ من این کار را می‌کنم آن کار را نمی‌کنم! منت سر چه کسی؟ کی آمده این راه را به این کیفیت نشان داده؟

ان شاءالله در شب بعد، امشب بحث به جای دیگر کشیده شد می‌خواستیم راجع به این مسائل

قدری ان شاء الله اگر خداوند توفیق بدهد راجع به این قضایا صحبت کنیم. فیا من ربانی فی الدنیا باحسانه و تفضله، کسی که در این جا مرا به احسان و تفضل خودش تربیت کرد. این مطالبی که شما رفقا می‌دانید، بدانید کسان دیگر این مطالب را مسخره می‌کنند اصلا، نه این که قبول نکنند! مسخره می‌کنند! می‌گویند آقا برو پی کارت! یعنی این قدر تفاوت زیاد است! شما این مطالب را حیات می‌دانید اکسیر اعظم می‌دانید بالاترین توفیق الهی و سعادت و فلاح اخروی می‌دانید، یک عده مسخره می‌کنند! آن وقت آیا حالا ارزش این را ندارد [که] ما قدر بدانیم؟ اگر ما هم حالا جزو مسخره کنندگان بودیم تکلیف ما چه می‌شد؟ مثل آن‌هایی که، بابا این حرف‌ها چیست؟ جلوی روی خود من مسخره کرد، آقا جان برو پی کارت، همه آن‌ها دکان و دستگاه این حرف‌ها چیه؟ این‌ها چیست؟ مگر این حرف‌ها می‌شود؟ عرفان چه؟ وصل چه؟ حقیقت چه؟ اسماء و....؟ به من بگو این همه بنگ و چرس و منقل و فلان این حرف‌ها. یعنی فکر همین است، راست می‌گوید بیچاره، این همین را می‌فهمد واقعا همین قدر می‌فهمد همین قدر می‌فهمد، خب حالا آدم به این آدم چه بگوید؟ غیر از این که نگاهش بکند چه بگوید؟ بله آقا همین طور است بنگ است و منقل است اما خودش بلند می‌شود می‌رود منقل، منقل کذایی. یعنی آن آدمی که می‌گوید این‌ها منقل است سر از منقل و وافور و چیزهای دیگر درمی‌آورد التفاوت کردید ...

آن وقت شما ببینید چقدر تفاوت است؟ چقدر اختلاف فکر و اختلاف ..... است؟ یک نفر را خدا این طور می‌آید هدایت می‌کند. در شب عاشورا عین همین قضیه که دارم به شما می‌گویم عین همین قضیه در شب عاشورا اتفاق افتاد، آه! امشب شب چندم است؟ شب ۲۲ ماه مبارک، همین مطالبی را که الان من به شما عرض کردم این مطالب بین امام حسین و بین اصحابش صحبت شد. همین مطالب، حضرت دارد به آن‌ها می‌گوید فردا شما شهید می‌شوید، آن یکی درمی‌آید می‌گوید الموت احلی من العسل، آن زهیر درمی‌آید می‌گوید اگر ما این جا نرویم کجا برویم؟ شما بیرون می‌کنی بگو کجا برویم؟ بگو کجا برویم؟ ما هم چشم، ما حرف شما پسر رسول خدا را گوش می‌دهیم خب معین کن! حضرت ماند، ماند که چه بگوید؟ باشه ما از این جا می‌رویم بیرون ولی بگو کجا برویم؟ پیش عمر سعد برویم؟ یزید میمون باز عرق خور نمی‌دانم فاحشه باز بلند شویم برویم؟ کجا برویم خب بگو؟ حضرت دید نه خب حرف ایشان منطقی است، هان؟ آن یکی حضرت ابوالفضل دارد چه می‌گوید؟ آن یکی علی اکبر؟ آن یکی اصحاب؟ نمی‌دانم بریر زهیر نمی‌دانم حبیب مسلم هر کدام این‌ها، اصلا حقیقت و واقعیت را .....

وقتی که حضرت صحبت می‌کند اصلاً علی اکبر می‌گوید آقا جان شما ناراحتی؟ حضرت می‌فرماید من ناراحت نیستم بالاخره یک حالتی است خب بالاخره حضرت رئیس است بر همه‌ی این‌ها، ولی است بر همه‌ی این‌ها، حضرت علی اکبر می‌گوید وقتی ما بر حق هستیم پس برای چه نگران باشیم؟ یعنی اصلاً این جور مطلب را دریافتند، این جوری دارند با قضیه برخورد می‌کنند! می‌گوید وقتی ما حق هستیم هر چه شد، شد. بگیرند بزنند تکه تکه کنند آتش بزنند خاکسترمان کنند دود کنند هر کار می‌خواهند بکنند! این‌ها این طور، آن موقع آن‌ها هر هر می‌خندند عمر سعد شروع می‌کند مسخره کردن! امام حسین روز عاشورا دارد با این‌ها حرف می‌زند آن‌ها سوت می‌کشند که صدای امام حسین به گوش آن‌ها نرسد! مسخره می‌کنند سوت می‌کشند، همین، همین حرف. این از این طرف قضیه را حق می‌بیند و صلاح اخروی می‌بیند و خیر دنیا و آخرت دارد می‌بیند و آن یکی شروع می‌کند هر هر مسخره کردن! عین همین قضیه‌ی ما، من دارم حرف می‌زنم آن آقا دارد مسخره می‌کند این‌ها همه منقل است پای منقل است خب این همان است دیگر، یعنی هیچ تفاوتی مسئله ندارد دیگر، یعنی خدا ....

این جا است که حضرت سجاد علیه السلام می‌گوید خدایا تو چه متی بر من گذاشتی و اگر تو این منت را بر من نمی‌گذاشتی من چه کار می‌کردم؟ اگر تو نمی‌آمدی و این مسائل را برای من روشن نمی‌کردی من چه خاکی دیگر بر سرم می‌کردم؟ اگر تو مرا سجاد خلق نمی‌کردی و عمر سعد درست می‌کردی، یکی از این‌ها می‌کردی آن وقت من دیگر چکار می‌کردم؟ فیا من ربانی فی الدنيا باحسانه و تفضله، ای کسی که مرا در این دنیا پروراند، ان شاء الله اگر خدای متعال توفیق عنایت کند در شب آینده راجع به کیفیت تربیت و خصوصیات [ی که] خدای متعال در این جا به کار می‌گیرد که شخصی چشمش باز شود و حالش دگرگون بشود و تغییر اساسی در او به وجود بیاید و افکارش و تخیلاتش و تصوراتش به طور کلی زیر و رو بشود ان شاء الله مطالبی را خدمت رفقا و دوستان عرض می‌کنم ان شاء الله.

اللهم صل علی محمد و آل محمد